

5.11 REKER I NORDSJØEN OG SKAGERRAK

5.11.1 FISKET I 2018

I 2018 kunne norske fartøy fiske 6 225 tonn reker fra årets start. Kvoten ble redusert til 5 239 tonn den 2. mai, som følge av et oppdatert kvoteråd fra ICES. I tillegg kunne man fiske 612 tonn som sto igjen fra 2017.

I 2018 ble det landet 5 133 tonn reker i Nordsjøen og Skagerrak. Inntil 10 % av kvoten på 5 239 tonn kunne overføres til 2019, så selv om gjennstående kvote var 718 tonn kunne bare 523 tonn overføres til 2019.

Fra og med 2016 ble reker i Nordsjøen og Skagerrak omfattet av Real Time Closure (RTC)-systemet; dette for å begrense fisket av reker under minstemål. RTC-regimet gir Fiskeridirektoratet adgang til å stenge et område for fiske etter reker i inntil 14 dager dersom det er større innblanding enn 15 % reker under minstemål. Adgangen ble benyttet én gang i 2018, i juli.

5.11.2 REGULERINGSOPPLEGGET OG UTVIKLINGEN I FISKET I 2019

5.11.2.1 Reguleringsopplegget

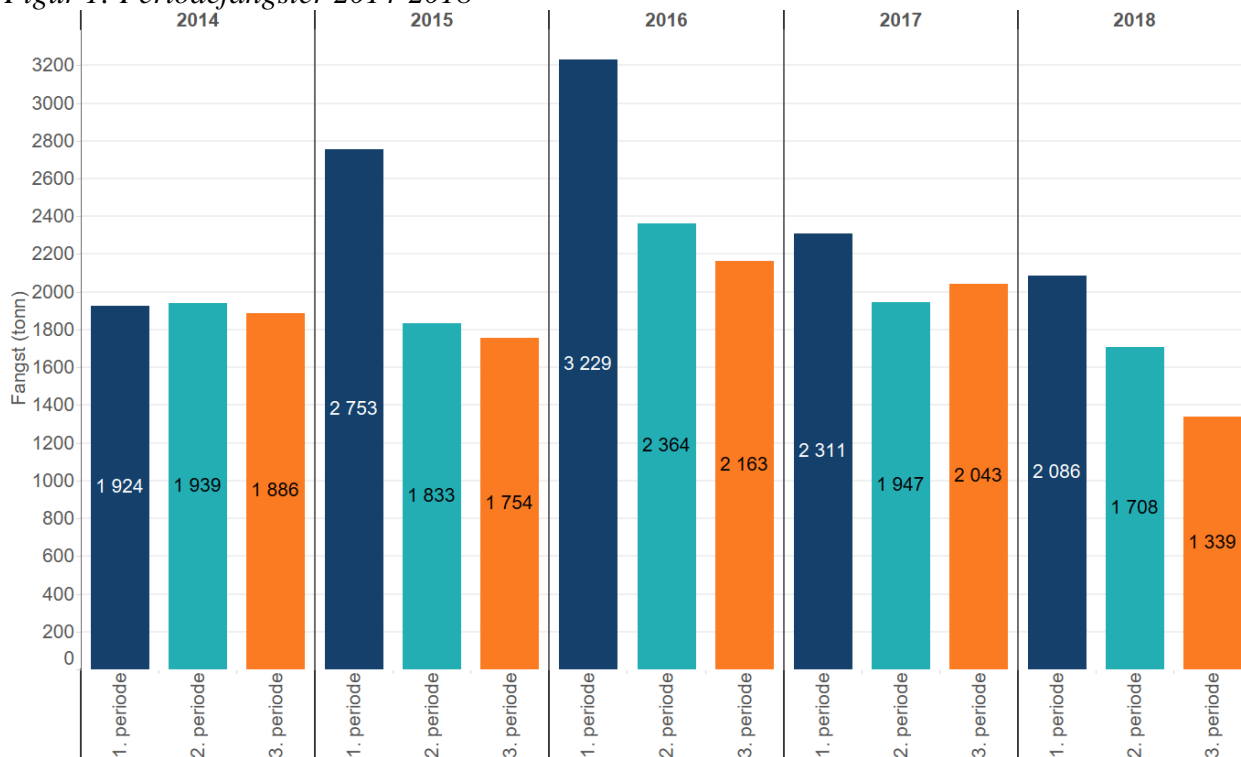
Fra årets start var Norge og EU enige om en midlertidig kvote for første halvår 2019, på 4 608 tonn. Norges andel på 2 563 tonn ble fordelt forholdsmessig på de to første periodene, med hhv. 1 708 og 855 tonn. Etter nytt kvoteråd fra ICES, som dekket uttak av reker for hele 2019, ble Norge og EU den 11. april enige om å redusere Total Allowable Catch (TAC) til 6 163 tonn.

Norges andel av kvoten ble 3 536 tonn etter kvotebytter. Dette er betydelig lavere enn de siste årene. I tillegg til dette kan norske fartøy fiske 523 tonn som ble overført fra 2018, slik at totalt uttak av norske fartøy i 2019 kan være inntil 4 059 tonn.

I samråd med næringen har reguleringen blitt betydelig innskjerpet sammenlignet med de siste årene, etter at den nye kvoten ble avtalt. Kvoten er fordelt på periode 1-3 med hhv. 1 650, 943 og 943 tonn, før overføringer fra 2018; de justerte periodekvotene for periode 2 og 3 i 2019 er satt lik hhv. 1 266 og 1 143 tonn. Figur 1 illustrerer behovet for en innstramming. I første periode 2019 var maksimalkvoten satt til 20 tonn, mens den i periode 2 og 3 ble satt til 8 tonn. Til sammenligning har maksimalkvotene de siste årene stort sett vært over 20 tonn (etter refordelinger).

Vi kan verken forskuttere neste års kvote eller overføre kvote til neste år. Da bestanden ved starten av 2019 ble estimert til å være under triggerpunktet i den langsiktige forvaltningsstrategien er kvotefleksibilitetsbestemmelsen i den samme strategien suspendert.

Figur 1: Periodefangster 2014-2018¹

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 2. mai 2019.

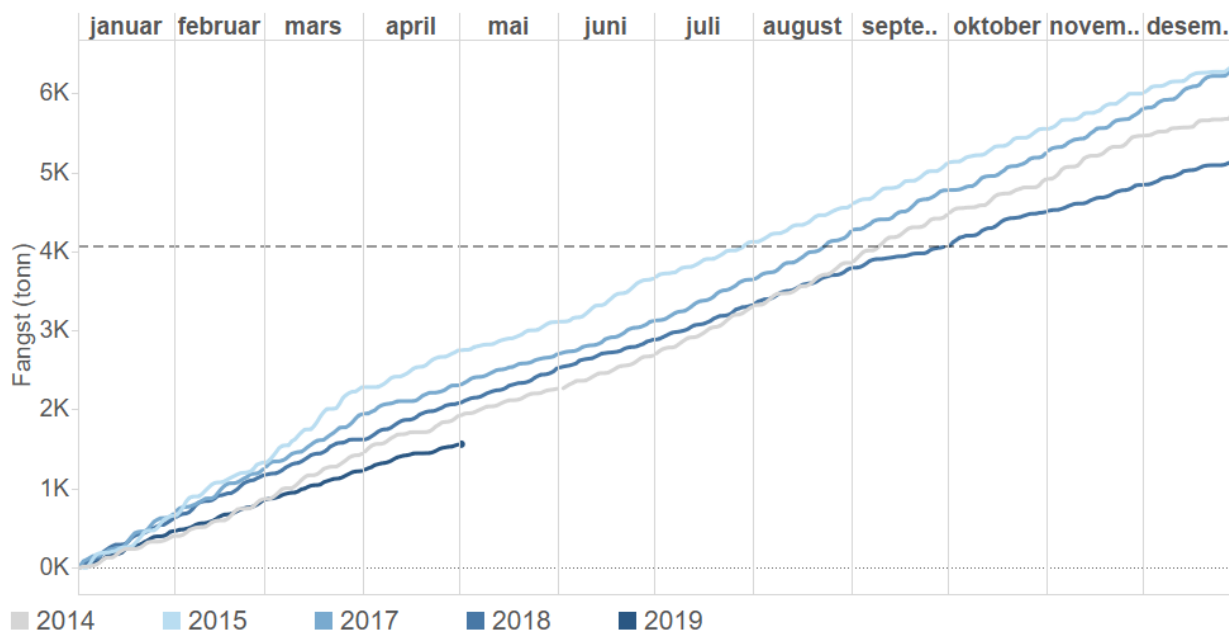
¹ Periodene i 2015 varte fra 1. januar til 5. april, 6. april til 16. august og 17. august til 31. desember. Dette reflekteres *ikke* i tabellen, der tradisjonell periodeinndeling er anvendt også for 2015.

5.11.2.2 Avvikling av fisket

I første periode fisket 157 fartøy til sammen 1 561 tonn reker. Med en periodekvote på 1 650 tonn gjenstår 89 tonn som kan fiskes i de påfølgende periodene, utover de justerte gruppekvotene nevnt over.

Fangstakten til nå i år har vært lav sammenlignet med tidligere år (Figur 2). Dette kan skyldes flere forhold. Én faktor er sviktende rekruttering over flere år kombinert med innslaget av en noe større 2018-årsklasse. Større innslag av reker under minstemål har medført flere RTC-stengninger i rekefisket i 2019 enn foregående år. Det er påregnelig at fangstakten vil kunne øke når 2018-årsklassen vokser seg større.

Figur 2: Fangst 2014-2019 (stiplet linje angir årets totalkvote)

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 2. mai 2019.

Av de fartøyene som har landet reker hittil i år er det totalt 82 fartøy med største lengde under 11 meter. Disse fartøyene har landet 364 tonn, tilsvarende 23,3 % av totalfangsten; en noe høyere andel enn normalt.

Tabell 1: Fylkesvis deltakelse i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak

Fylke	2014	2015	2016	2017	2018
Akershus	2	2	2	3	2
Aust-Agder	24	28	29	30	23
Hordaland	12	12	15	14	12
Møre og Romsdal	2	3	3	4	4
Nordland	1	1	2	1	1
Oslo	2	4	4	5	3
Rogaland	39	38	37	36	31
Sogn og Fjordane		1	3	4	3
Telemark	14	17	12	13	12
Vest-Agder	36	41	38	45	40
Vestfold	20	22	26	24	24
Østfold	31	30	32	36	33
Grand Total	183	199	203	215	188

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 2. mai 2019.

Tabell 1 viser hvordan fordelingen av deltakelsen har vært de siste fem årene. Vi kan spore en svak økning i antall fartøy under 11 meter største lengde, en trend som startet i 2013 etter noen år

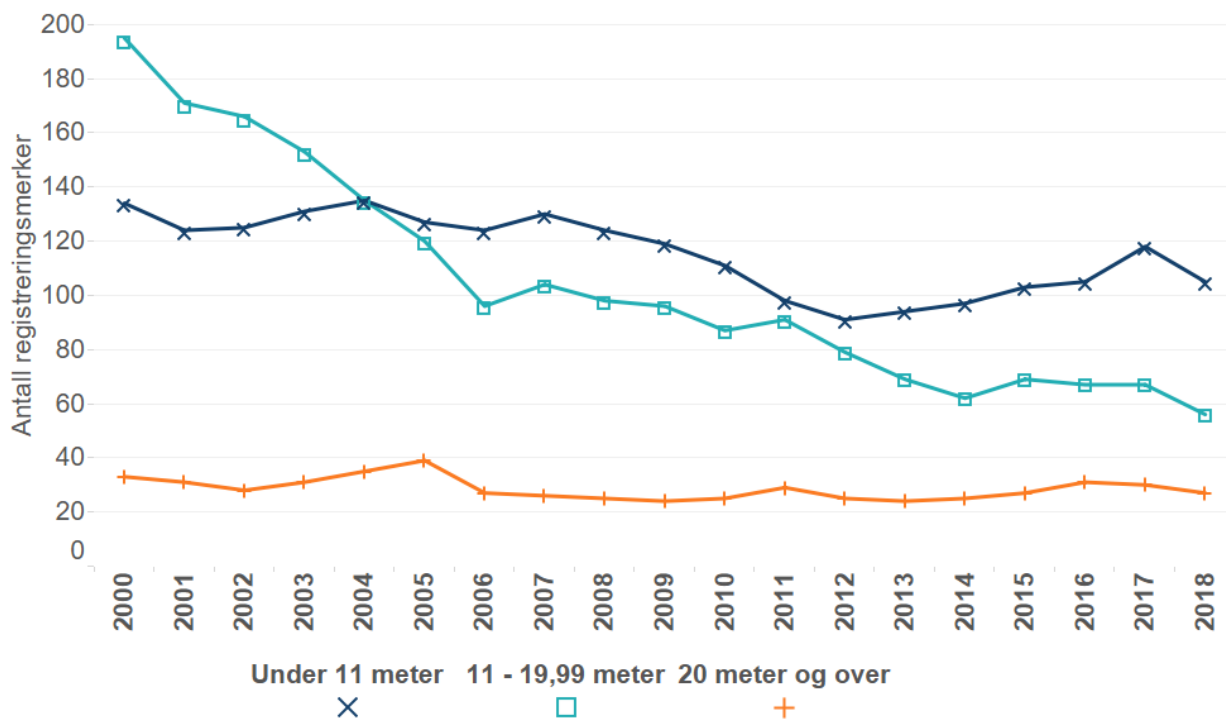
med nedgang (Figur 3). Vi ser også en tilsvarende negativ trend i antall fartøy mellom 11 og 20 meter.

Tabell 1: Fylkesvis deltakelse i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak

Fylke	2014	2015	2016	2017	2018
Akershus	2	2	2	3	2
Aust-Agder	24	28	29	30	23
Hordaland	12	12	15	14	12
Møre og Romsdal	2	3	3	4	4
Nordland	1	1	2	1	1
Oslo	2	4	4	5	3
Rogaland	39	38	37	36	31
Sogn og Fjordane		1	3	4	3
Telemark	14	17	12	13	12
Vest-Agder	36	41	38	45	40
Vestfold	20	22	26	24	24
Østfold	31	30	32	36	33
Grand Total	183	199	203	215	188

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 2. mai 2019.

Figur 3: Antall fartøy fordelt på lengdegrupper (største lengde) (2000-2018)

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 2. mai 2019.

5.11.3 ORIENTERING OM TEKNISKE TILTAK OG SELEKSJONSFORSØK

Et sentralt tiltak for å bedre rekeforvaltningen i Nordsjøen og Skagerrak har vært å utvide virkeområdet om bruk av sorteringsrist til også å gjelde innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjen i Nordsjøen og Skagerrak. Tiltaket ble implementert med virkning fra 1. januar 2019. Etter dialog med næringen ble det besluttet å utsette håndhevelsen av påbudet til 1. mai 2019 for å gi næringsaktørene tilstrekkelig tid til å tilpasse seg endringen.

I forbindelse med prosessen knyttet til tiltak for å beskytte gytefelt og forbud mot å fiske torsk på kyststrekningen fra Telemark til svenskegrensen, ble det med virkning fra 15. juni 2019 vedtatt et snevert unntak fra påbudet om bruk av sorteringsrist for fartøy med kaisalgdsdispensasjon. Hovedbegrunnelsen for unntaket er knyttet til den begrensede fangstmengden og særpreget til omsetningsformen.

Fiskeridirektoratet har i samarbeid med Havforskningsinstituttet, Universitetet i Tromsø og Fiskeri- og havbruksnæringens forskingsfond gjennomført ulike seleksjonsforsøk med rekestrål de siste årene.

I 2019 har det blitt gjennomført tre forsøk:

- Forsøk med krepsespalte.

Utfordringen med krepsespalte er en ukjent risiko for i hvilken grad sorteringsristens effekt forringes. Det er derfor gjennomført forsøk i samarbeid med Havforskningsinstituttet med formål om å dokumentere krepsespaltens egenskaper.

- Seleksjon.

Et sentralt element i Fiskeridirektoratets rekestrategi har vært å bidra til å videreutvikle seleksjonssystemer for å sortere ut småreker. Til dette har det blitt lagt ned til dels betydelige ressurser. Samarbeidet mellom forvaltning, forskning og næringen har bidratt til å utvikle en smårekerist («Trygg-risten») med dokumentert seleksjonseffekt.

Det er et potensial for økt selektering i rekestrål og Fiskeridirektoratet er opptatt av å dokumentere de selektive egenskaper i ulike seleksjonsløsninger. I løpet av mai måned er det gjennomført følgende to gyldige forsøk:

- Forsøk med kvadratmasker.

Fiskeridirektoratet har i mai gjennomført forsøk i samarbeid med Havforskningsinstituttet og Universitetet i Tromsø med formål om å dokumentere seleksjonseffekten av trålpose laget med kvadratiske masker (T45).

- Forsøk med diamantmasker med korte leistau.

Havforskningsinstituttet gjennomførte et tokt i slutten av mai med firepanels trålposer med korte leistau. En forventer at forsøkene gir tilnærmet samme seleksjonseffekten som poser med kvadratmasker. Forsøkene vil være ferdige rundt månedsskiftet mai/juni.

Data fra de ovennevnte forsøkene vil nå bli bearbeidet. Så snart resultater fra forsøkene foreligger vil Fiskeridirektoratet invitere til et møte i arbeidsgruppen som er nedsatt med relevante aktører fra næring, forskning og forvaltning.

